

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w P., Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : sędzia Radosław Jeznach

Protokolant : sekr. sąd. Izabela Bendig

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2020 r. w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko B. F. (1)

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

oraz sprawy z powództwa A. W.

przeciwko J. W.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. umarza postępowanie w zakresie żądania uznania za bezskuteczną czynności prawnej polegającej na przejęciu działalności gospodarczej prowadzonej pod firmą (...);

2. uznaje za bezskuteczne w stosunku do powódki A. W. następujące czynności prawne dokonane pomiędzy pozwaną B. F. (1) a dłużnikiem P. W. :

a) umowę darowizny zawartą w dniu 15 grudnia 2017 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) motocykl marki K. nr rej. (...) rok produkcji 2007 o wartości 19 000 zł,

b) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) naczepy ciężarowe (...) nr rej. (...) (aktualnie (...)) i (...) (naczepa rozpinana, aktualnie (...)) o wartości 40 000 zł,

c) umowę sprzedaży zawartą w dniu 08 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...), nr VIN (...) za cenę 6 150 zł,

d) umowę sprzedaży zawartą w dniu 12 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) wózek widłowy K.,

e) umowę sprzedaży zawartą w dniu 12 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) wózek widłowy T.,

f) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) wózek narzędziowy wraz z wyposażeniem oraz wyposażenie warsztatu i magazynów warsztatowych (kontenerów morskich),

g) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) piec kocioł (...),

h) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) komputer, laptop, drukarkę, kserokopiarkę, meble biurowe wraz z wyposażeniem,

i) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) meble kuchenne wraz z wyposażeniem oraz telewizor (...),

j) umowę darowizny zawartą w dniu 25 maja 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) zestaw monitoringu,

k) umowę sprzedaży, na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) stanowisko do pakowania materiałów sypkich wraz z kompresorem 1/6/12,

l) umowę sprzedaży zawartą w dniu 11 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...) za cenę 12 300 zł,

m) umowę sprzedaży zawartą w dniu 04 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...) za cenę 12 300 zł,

n) umowę sprzedaży zawartą w dniu 06 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...) za cenę 12 300 zł,

o) umowę cesji wierzytelności P. W. w stosunku do firmy (...) w R. za okres od 05 marca 2018 r. do 10 lipca 2018 r. w kwocie łącznej 167 057,44 zł na rzecz B. F. (1),

p) umowę cesji wierzytelności P. W. w stosunku do (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.-D. za okres od 12 marca 2018 r. do 01 czerwca 2018 r. w kwocie łącznej 83 242,91 zł na rzecz B. F. (1)

– celem umożliwienia zaspokojenia wierzytelności powódki w stosunku do dłużnika P. W. stwierdzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 05 grudnia 2018 r. w sprawie sygn. akt (...), obejmującej zasądzoną należność główną, odsetki, koszty procesu i koszty postępowania zabezpieczającego;

3. zasądza od pozwanej B. F. (1) na rzecz powódki A. W. kwotę 22 548,34 zł (dwadzieścia dwa tysiące pięćset czterdzieści osiem złotych trzydzieści cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. uznaje za bezskuteczne w stosunku do powódki A. W. następujące czynności prawne dokonane pomiędzy pozwanym J. W. a dłużnikiem P. W. :

a) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2017 r. w K., na mocy której P. W. darował J. W. ciągnik rolniczy marki J. (...), rok produkcji 2002, o wartości 40 000 zł, nr rej (...), wraz z turem i osprzętem o wartości 5 000 zł,

b) umowę sprzedaży zawartą w dniu 15 grudnia 2017 r. w K., na mocy której P. W. zbył na rzecz J. W. ciągnik (...) 72 13 nr rej. (...), rok produkcji 1987, nr nadwozia (...) za kwotę 12 000 zł,

c) umowę sprzedaży zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. zbył na rzecz J. W. samochód V. (...) nr rej (...), nr VIN (...) za kwotę 3 690 zł,

d) umowę darowizny zawartą w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował J. W. pustaki i drut (materiały budowlane) o wartości 3 000 zł,

– celem umożliwienia zaspokojenia wierzytelności powódki w stosunku do dłużnika P. W. stwierdzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 05 grudnia 2018 r. w sprawie sygn. akt (...), obejmującej zasądzoną należność główną, odsetki, koszty procesu i koszty postępowania zabezpieczającego;

5. w pozostałym zakresie oddala powództwo A. W. przeciwko J. W.;

6. zasądza od pozwanego J. W. na rzecz powódki A. W. kwotę 6 448,00 zł (sześć tysięcy czterysta czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Radosław Jeznach

Sygn. akt I C 2724/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 grudnia 2018 r. przeciwko pozwanym J. W. i B. F. (1) powódka A. W. wniosła o uznanie za bezskuteczne w stosunku do niej następujących czynności prawnych :

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował pozwanemu J. W. ciągnik rolniczy marki J. D. (...), rok produkcji 2002, nr rej (...) o wartości 40 000 zł wraz z turem i osprzętem o wartości 5 000 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 15 grudnia 2017 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanemu J. W. ciągnik marki Z. (...), rok produkcji 1987, nr nadwozia (...), nr rej (...) za kwotę 12 000 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanemu J. W. samochód osobowy marki V. (...) nr rej (...), nr VIN (...) za kwotę 3 690 zł,

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 5 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. wydzierżawił pozwanemu J. W. nieruchomość położoną w K. o powierzchni 13,81 ha, dla której Sąd Rejonowy w P. (...) o nr (...),

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 5 marca 2018 r., na mocy której P. W. oddał w dzierżawę J. W. na okres od 5 marca 2018 r. do 5 marca 2028 r. budynki gospodarcze, garaże, magazyny, warsztat i budynek mieszkalny,

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. , na mocy której P. W. darował pozwanemu J. W. materiały budowlane, tj. pustaki i drut (materiały budowlane),

- umowy darowizny zawartej w dniu 15 grudnia 2017 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) motocykl K. nr rej. (...) rok produkcji 2007 o wartości 19 000 zł,

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował pozwanej B. F. (1) naczepy ciężarowe (...) o nr rej (...) (naczepa rozpinana) o wartości 40 000 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 8 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) samochód marki S. o nr rej (...), nr VIN (...) za cenę 6 150 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 12 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) wózek widłowy K.,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 12 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) a P. W., której przedmiotem był wózek widłowy T.,

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) wózek narzędziowy wraz z wyposażeniem oraz wyposażenie warsztatu i magazynów warsztatowych (kontenerów morskich),

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) piec kocioł (...),

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) komputer, laptop, drukarka, kserokopiarka, meble biurowe wraz z wyposażeniem,

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował B. F. (1) meble kuchenne wraz z wyposażeniem oraz telewizor (...),
- umowy darowizny zawartej w dniu 25 maja 2018 r. w K., na mocy której P. F. darował pozwanej B. F. (1) zestaw monitoringu,
- umowy sprzedaży, na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) stanowisko do pakowania materiałów sypkich wraz z kompresorem 1/6/12,
- umowy sprzedaży zawartej w dniu 11 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) samochód marki S. o nr rej (...) za cenę 12 300 zł,
- umowy sprzedaży zawartej w dniu 4 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) samochód marki S. o nr rej (...) za cenę 12 300 zł,
- umowy sprzedaży zawartej w dniu 6 kwietnia 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanej B. F. (1) samochód marki S. o nr rej (...) za cenę 12 300 zł,
- umowy cesji wierzytelności P. W. w stosunku do firmy (...) w R. za okres od 5 marca 2018 r. do 10 lipca 2018 r. w kwocie łącznej 167 057,44 zł na rzecz pozwanej B. F. (1) na wskazany jej numer konta (...),
- umowy cesji wierzytelności P. W. w stosunku do firmy (...) Sp. z o.o. w G. D. za okres od 512 marca 2018 r. do 1 czerwca 2018 r. w kwocie łącznej 83 242,91 zł na rzecz pozwanej B. F. (1) na wskazany jej numer konta (...),
- „fikcyjnego przejęcia firmy (...) w K. przez pozwaną B. F. (1) w dniu 5 marca 2018 r. przez założenie przez nią firmy pod nazwą (...) B. K. F. 7A, (...)-(...) R. transport drogowy towarów i usług i podanie w (...) do kontaktu maila P. W.”.

Powódka wniosła nadto o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym „kosztów pomocy prawnej wg faktury VAT”.

A. W. w uzasadnieniu pozwu wskazała, że w dniu 05 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w P. wydał wyrok w sprawie o sygn. akt (...), w którym to zasądził od P. W. na jej rzecz kwotę 197 500 zł wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od 1 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, kwotę 11 462 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 4 822,41 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego i nadał temu wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności. Podniosła, że P. W. świadomie wyzbył się swojego majątku i zawarł ze swoim bratem J. W. oraz siostrą B. F. (1) umowy darowizny części ruchomości, zaś pozostałą część sprzedał rodzeństwu po zaniżonych cenach.

W dniu 21 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w P. wydał postanowienie, w którym sprawdził z urzędu wartość przedmiotu sporu w stosunku do pozwanego J. W. i ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 74 000 zł, a także wyłączył do odrębnego rozpoznania roszczenia przeciwko J. W.. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą akt (...), a następnie przekazana według właściwości do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P. (...); nie został nadany bieg postępowaniu przed Sądem Rejonowym w P. (...) wobec nieusunięcia przez powódkę braków formalnych pozwu (notatka urzędowa k. 714).

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 kwietnia 2019 r. pozwana B. F. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem nie zachodzą obligatoryjne przesłanki wskazane w art. 527 § 1 kc, a od których spełnienia uzależniona jest możliwość skorzystania z instytucji skargi paulińskiej. Pozwana podkreśliła, że P. W. nie miał świadomości, że dokonywane przez niego czynności prawne spowodują niemożność zaspokojenia wierzyciela – powódki. Zaznaczyła, że P. W. będąc pozbawionym wolności nie miał świadomości, że swoim zachowaniem doprowadzi do pokrzywdzenia wierzycieli, wręcz przeciwnie jego działania miały na celu zapewnienie płynności finansowej swojej firmy. Zdaniem pozwanej, z historii operacji przeprowadzonych na rachunkach firmowych wynikało, że to A. W. jest dłużniczką swojego byłego

męża, bowiem pobrała z nich środki pieniężne w wysokości około 343 000 zł. B. F. (1) podniosła, że to ona sama nakłoniła swojego brata – P. W. do zawarcia umów, ponieważ chciała uzyskać środki na częściową spłatę zadłużenia firmy (...) oraz spłatę alimentów na rzecz małoletniego F. W.. Pozwana nie zakwestionowała co do zasady faktu zawarcia wskazanych z pozwie umów.

Na rozprawie w dniu 19 czerwca 2019 r. powódka cofnęła powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania uznania względem niej za bezskuteczne „fikcyjnego przejęcia firmy (...) w K. przez pozwaną B. F. (1) w dniu 5 marca 2018 r. przez założenie przez nią firmy pod nazwą (...) B. K. F. 7A, (...)-(...) R. transport drogowy towarów i usług i podanie w (...) do kontaktu maila P. W.”.

W pozwie z dnia 03 lipca 2019 r. A. W. ponownie wniosła o uznanie za bezskuteczne wobec niej następujących czynności prawnych dokonanych przez P. W. i J. W. :

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. darował pozwanemu J. W. ciągnik rolniczy marki J. D. (...), rok produkcji 2002, nr rej (...) o wartości 40 000 zł wraz z turem i osprzętem o wartości 5 000 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 15 grudnia 2017 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanemu J. W. ciągnik marki Z. (...), rok produkcji 1987, nr nadwozia (...), nr rej (...) za kwotę 12 000 zł,

- umowy sprzedaży zawartej w dniu 28 lutego 2018 r. w K., na mocy której P. W. sprzedał pozwanemu J. W. samochód osobowy marki V. (...) nr rej (...), nr VIN (...) za kwotę 3 690 zł,

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 5 marca 2018 r. w K., na mocy której P. W. wydzierżawił pozwanemu J. W. nieruchomość położoną w K. o powierzchni 13,81 ha, dla której Sąd Rejonowy w P. (...) o nr (...),

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 5 marca 2018 r., na mocy której P. W. oddał w dzierżawę J. W. na okres od 5 marca 2018 r. do 5 marca 2028 r. budynki gospodarcze, garaże, magazyny, warsztaty i budynek mieszkalny,

- umowy darowizny zawartej w dniu 28 lutego 2018 r., na mocy której P. W. darował pozwanemu J. W. materiały budowlane, tj. pustaki i drut (materiały budowlane)

- przy czym roszczenie sformułowane w sposób uzasadniający właściwość rzeczową sądu okręgowego. Pozwany J. W. wnosił o oddalenie powództwa w stosunku do niego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

A. W. i P. W. byli małżeństwem od 26 lipca 2014 r.; przed Sądem Okręgowym w P. toczyło się postępowanie w sprawie o rozwód, zakończone nieprawomocnym wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2018 r. (bezsporne). Jeszcze przed ślubem, tj. w dniu 22 lipca 2014 r. małżonkowie zawarli małżeńską umowę majątkową, wyłączającą wspólność małżeńską. P. W. prowadził działalność gospodarczą ukierunkowaną na transport drogowy towarów. W 2015 r. P. W. zwrócił się do żony o przekazanie mu środków finansowych – A. W. przekazała mężowi w okresie do lipca 2015 r. łączną kwotę 400 000 zł tytułem pożyczki, ten zaś zobowiązał się, iż będzie przekazywał żonie poszczególne transze pieniędzy wówczas, kiedy będzie ich potrzebowała, zaś ostatecznie zwróci pożyczoną mu kwotę do końca 2016 r. Na potwierdzenie otrzymania pożyczki P. W. podpisał w dniu 01 lipca 2015 r. stosowne oświadczenie; P. W. zwrócił A. W. łącznie jedynie kwotę 202 500 zł. W piśmie z dnia 23 października 2017 r. A. W. wezwała P. W. do zwrotu kwoty 197 500 zł wraz z odsetkami umownymi w łącznej kwocie 120 000 zł w terminie dwóch miesięcy. W dniu 09 listopada 2017 r. A. W. sporządziła kolejne wezwanie do zapłaty domagając się od P. W. zwrotu kwoty 317 500 zł. Ponadto poinformowała, iż w przypadku nie uzyskania odpowiedzi na niniejsze pismo w ciągu 7 dni wystąpi na drogę sądową. Pismo ponownie wróciło do nadawcy z adnotacją „nie podjęto w terminie”. W dniu 13 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w P. I Wydział Cywilny wydał wyrok, w którym m.in. rozwiązał przez rozwód małżeństwo stron z winy P. W.. Od powyższego wyroku P. W. złożył apelację jedynie w części dotyczącej alimentów na rzecz małoletniego syna stron. P. W. został tymczasowo aresztowany

w dniu 26 czerwca 2017 r. i przebywał w areszcie śledczym do dnia 05 grudnia 2018 r. B. F. (1) i J. W. są rodzeństwem P. W..

W dniu 05 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w P. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt (...), w którym nakazał pozwanemu P. W., aby zapłacił na rzecz powódki A. W. kwotę 197 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2 469 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie sprzeciw

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2018 r. wydanym w sprawie (...) Sąd Okręgowy w P. udzielił powódce A. W. zabezpieczenia roszczenia poprzez zajęcie rachunku pozwanego P. W. nr (...) w Banku Spółdzielczym w P. – Filia w B. – do wysokości należności wynikających z nakazu zapłaty z 05 stycznia 2018 r. A. W. w dniu 16 lutego 2018 r. złożyła wniosek do Komornika Sądowego przy SR w P. (...) K. K. o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego w sprawie (...) w kwocie 197 500 zł wraz z odsetkami od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 2 469 zł; w toku postępowania w sprawie (...) wydanych było szereg postanowień w przedmiocie składanych przez powódkę wniosków o udzielenie zabezpieczenia, w oparciu o które były podejmowane czynności w postępowaniu zabezpieczającym prowadzonym przez komornika K. K. w stosunku do majątku dłużnika P. W. – między innymi w dniu 08 marca 2018 r. A. W. złożyła do Komornika przy SR w P. (...) K. K. wniosek o rozszerzenie postępowania zabezpieczającego w związku z wydanym postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z 08 marca 2018 r.; w tym samym dniu doszło do zawarcia umowy sprzedaży, na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki S. o nr rej (...), nr VIN (...) za cenę 6 150 zł (faktura (...)). W dniu 15 czerwca 2018 r. Komornik Sądowy przy SR w P. (...) – K. K. dokonała czynności wykonania zabezpieczenia polegających na zabezpieczeniu ruchomości obowiązanego: (...) R500 nr rej. (...), rok produkcji 2006, (...) R380, nr rej. (...), rok produkcji 2006 oraz (...) R380, nr rej. (...), rok produkcji 2006 o wartości 12 300 zł każda. (zawiadomienie wraz z protokołem zabezpieczenia ruchomości – k. 48, 58 akt (...)). Podczas trwania egzekucji z wniosku A. W. przeciwko P. W. na dzień 27 czerwca 2018 r. została zabezpieczona kwota 54 062,64 zł (karta rozliczeniowa w aktach (...)).

P. W. wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty w sprawie (...) - sprawa została skierowana do postępowania zwykłego i zarejestrowana pod sygn. akt (...) – w sprawie tej B. F. (1) (siostra pozwanego) brała aktywny udział jako pełnomocnik P. W. (zgłoszenie pełnomocnictwa nastąpiło pismem z dnia 30 marca 2018r.). Wyrokiem z dnia 05 grudnia 2018 r. w sprawie sygn. akt (...) Sąd Okręgowy w P. zasądził na rzecz powódki A. W. od pozwanego P. W. kwotę 197 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, zasądził na rzecz powódki A. W. od pozwanego P. W. kwotę 11 462 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 4 822,41 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego (pkt 2 wyroku), nadając wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (odpis wyroku SO w P. sygn. akt (...) k. 22) (okoliczności ustalone w sprawie sygn. akt (...) oraz na podstawie akt egzekucyjnych (...)).

A. W. w dniu 06 grudnia 2018 r. złożyła wniosek do Komornika Sądowego przy SR w P. (...) K. K. o wszczęcie egzekucji z ruchomości należących do P. W., tj. zabezpieczonych ruchomości znajdujących się w jego posiadaniu w celu wyegzekwowania roszczenia głównego w kwocie 197 500 zł wraz z odsetkami od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, kosztami procesu w kwocie 11 462 zł oraz kosztami postępowania zabezpieczającego w wysokości 4 822,41 zł. Sprawa otrzymała sygnaturę (...) (wniosek egzekucyjny - k. 286). W sprawie (...) komornik wypłacił wierzycielce kwotę 47 168,43 zł (karta rozliczeniowa – k. 304, zaświadczenie k. 717-719). W dniu 28 lutego 2019 r. Komornik Sądowy przy SR w P. (...) – K. K. dokonała zajęcia następujących ruchomości: samochodu marki S. o nr rej (...), samochodu ciężarowego marki S. (...), nr rej. (...) (wcześniej (...)), rok produkcji 2006, samochodu ciężarowego marki S. (...), nr rej. (...) (wcześniej (...)), rok produkcji 2006, samochodu osobowego marki B. (...) o nr rej. (...) oraz 3 sztuk silosów do zboża (...) celem zaspokojenia wierzytelności A. W. (protokół zajęcia ruchomości – k. 303).

W dniu 27 maja 2017 r. P. W. zawarł z J. W. umowę sprzedaży, na mocy której sprzedał mu trzy silosy do zboża o nazwie (...) za kwoty : 6 500 zł, 5 000 zł, 5 000 zł oraz dmuchawę do (...) za kwotę 2 500 zł (umowa sprzedaży – k. 124 akt (...)).

W dniu 26 lipca 2017 r. P. W. ustanowił swoim pełnomocnikiem B. F. (1) i upoważnił ją do zarządzania i administrowania, w jak najszerszym zakresie, całym jego majątkiem oraz zarządzania, reprezentowania i administrowania w jak najszerszym zakresie wszystkimi sprawami w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej pod nazwą P. W. (...), z wyłączeniem zbywania nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego i spółdzielczych własnościowych praw do lokali – na warunkach według uznania pełnomocnika (akt notarialny sporządzony przez notariusza w W. - M. R.. A Nr (...) – k. 55 – 64).

W dniu 15 grudnia 2017 r. P. W. zawarł z B. F. (1) umowę darowizny, na mocy której darował jej motor marki (...), rok produkcji 2007, nr rej. (...). Strony ustaliły wartość przedmiotu darowizny na kwotę 19 000 zł (k. 39). W tym samym dniu P. W. sprzedał J. W. ciągnik marki Z. (...), rok produkcji 1987, nr nadwozia (...), nr rej (...) za kwotę 12 000 zł. (umowa darowizny – k. 84 akt (...), umowa sprzedaży – k. 24).

W dniu 28 lutego 2018 r. P. W. zawarł z B. F. (1) umowy darowizny, na mocy której darował jej naczepy ciężarowe (...) o nr rej (...) oraz komputer stacjonarny LG wraz z drukarką i wyposażeniem biura, laptop, kserokopiarkę, meble biurowe, a także wózek narzędziowy wraz z wyposażeniem, wyposażenie warsztatu, magazynów warsztatowych, kontenerów morskich, piec kocioł (...), meble kuchenne i telewizor (...) (k. 43). Strony ustaliły wartość przedmiotów darowizny kolejno na kwoty 40 000 zł oraz 1 000 zł (umowy darowizny – k. 40, 45, 85, 86 akt (...), 486-487); tego samego dnia P. W. zawarł z J. W. następujące umowy :

- umowę darowizny, na mocy której P. W. darował J. W. ciągnik rolniczy J. (...); strony określiły wartość przedmiotu darowizny na kwotę 40 000 zł

- umowę sprzedaży, na mocy której P. W. sprzedał J. W. samochód osobowy marki V. (...) nr rej (...), nr VIN (...) za kwotę 3 690 zł (umowa darowizny, faktura VAT (...) – k. 23, 26)

- umowę darowizny, na mocy której P. W. darował J. W. materiały budowlane, tj. pustaki i drut.

W dniu 05 marca 2018 r. pomiędzy P. W. a J. W. została zawarta umowa dzierżawy, na mocy której P. W. wydzierżawił J. W. budynki gospodarcze, garaże, magazyny, warsztat i budynek mieszkalny na okres od 5 marca 2018 r. do 5 marca 2028 r., a także nieruchomość położoną w K. o powierzchni 13,81 ha, dla której Sąd Rejonowy w P. (...) o nr (...), (umowy dzierżawy – k. 27 – 28, 842-845); dzierżawca pobierał w okresie dzierżawy dotacje unijne.

B. F. (1) rozpoczęła w dniu 05 marca 2018 r. prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą (...) B. F. (1) specjalizującą się w transporcie drogowym towarów. Głównym miejscem wykonywania działalności była miejscowość K. nr 7A (wydruk z (...) k. 65); działalność prowadzona była w oparciu o zasoby ludzkie (zestawienie kadrowe k. 233-237, 851) i materiałowe wcześniej wykorzystywane przez P. W. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej pod nazwą (...). Na rachunek prowadzony na rzecz B. F. (1) wpływały należności z tytułu usług wykonanych przez firmę (...) na rzecz (...) w R. za okres od 05 marca 2018 r. do 10 lipca 2018 r. w kwocie łącznej 167 057,44 zł oraz na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.-D. za okres od 12 marca 2018 r. do 01 czerwca 2018 r. w kwocie łącznej 83 242,91 zł (k. 67-72). B. F. (1) regulowała m. in. raty leasingowe w związku z umowami zawartymi przez P. W. oraz inne należności, w tym z tytułu zadłużenia alimentacyjnego P. W. (wyjaśnienia złożone przez B. F. na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2019 r.)

W dniu 08 marca 2018 r. w K. zawarta została umowa, na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...), nr VIN (...) za cenę 6 150 zł (k. 41).

W dniu 12 marca 2018 r. P. W. sprzedał B. F. (1) wózek widłowy K. oraz wózek widłowy T. (k. 42)

W dniu 04 kwietnia 2018 r. P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) nr rej. (...) za kwotę 12 300 zł (Faktura (...) – k. 311).

P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) o nr rej. (...) w dniu 6 kwietnia 2018 r. za kwotę 12 300 zł (faktura (...) – k. 310).

W dniu 11 kwietnia 2018 r. doszło do zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy P. W. a B. F. (1), na mocy której P. W. sprzedał B. F. (1) samochód marki (...) o nr rej (...) za kwotę 12 300 zł (faktura (...) – K. 309).

W dniu 25 maja 2018 r. P. W. darował B. F. (1) zestaw monitoringu (k. 43), zaś w dniu 25 lipca 2018 r. sprzedał B. F. (1) stanowisko do pakowania materiałów sypkich wraz z kompresorem 1/6/12 (k. 486).

Pozwem z dnia 25 lipca 2018 r. J. W. wystąpił o zwolnienie od egzekucji zajętych przez Komornika Sądowego przy SR w P. (...) K. K. trzech silosów zboża (...), rok produkcji 2015. W dniu 02 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy w P. (...) wydał dwa wyroki, w których oddalił powództwa B. F. (1) i J. W. przeciwko A. W. o zwolnienie od egzekucji samochodów marki S. o nr rej (...), telewizora marki S. (...)”, trzech silosów do zboża (...), wskazując na pozorność zawartych umów przenoszących własność rzeczy ruchomych (odpisy wyroków wraz z uzasadnieniami - k. 208, 340).

Naczepy ciężarowe (...) nr rej. (...) (aktualnie (...)) i (...) (naczepa rozpinana, aktualnie (...)) zostały zbyte przez B. F. (1) (okoliczność bezsporna). W dniu 28 stycznia 2020 r. doszło do rozwiązania umów dzierżawy zawartych przez P. W. z J. W. (k. 915-916).

Przeciwko P. W. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne z nieruchomości – nieruchomość położona w miejscowości K. obciążona jest zabezpieczeniami hipotecznymi na rzecz banku, Prokuratury i ZUS, egzekucja dotyczy również należności alimentacyjnych (dokumenty z postępowania egzekucyjnego (...) i (...), prowadzonego przez Komornika Sądowego przy SR w P. (...) Ł. K. k. 515-518). Postępowanie egzekucyjne w zakresie należności alimentacyjnych pozostaje bezskuteczne (k. 900).

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o zgromadzone w aktach niniejszej sprawy dokumenty, a także dokumenty znajdujące się w aktach egzekucyjnych (...) oraz aktach sprawy (...); zeznania świadka P. W. (00:07-44 rozprawy z 19 czerwca 2019 r. oraz 00:07-34 rozprawy z 03 czerwca 2020 r.) co do zasady oceniono jako nieobiektywne w zakresie deklarowanych przez świadka motywów, jakimi kierował się dokonując rozporządzeń majątkiem na rzecz siostry i brata – przy czym zwrócić należy uwagę, iż świadek nie zakwestionował faktów w zakresie zawarcia przez niego czynności prawnych, o których ubezskutecznie wnosiła powódka (także np. co do dokonania cesji wskazanych wierzytelności wprost przyznając, iż przekazał te wierzytelności B. F. (1)); zeznania złożone przez strony nie miały istotnego znaczenia – przy czym jako oczywiście niewiarygodne w szczególności ocenić należało zeznania pozwanych w zakresie, w jakim zaprzeczali oni swojej wiedzy co do sytuacji majątkowej dłużnika P. W.. J. W. stwierdził, że o kłopotach finansowych brata dowiedział się w czerwcu 2017 r., tj. gdy P. W. został tymczasowo aresztowany; potwierdził fakt dokonania czynności prawnych, których ubezskuteczenia domagała się powódka.

Sąd zważył, co następuje :

Obydwa powództwa skierowane zarówno przeciwko B. F. (1), jak i J. W. co do zasady zasługiwały na uwzględnienie z uwagi na wykazanie przesłanek zasadności wniesionych skarg pauliańskich – o ustaleniu wystąpienia materialnej przesłanki zasadności powództwa przesądziły ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd wskutek przyjętej oceny środków dowodowych przedstawionych przez strony. Postępowanie przeciwko B. F. (1) należało umorzyć w zakresie, w jakim powódka cofnęła swoje roszczenie; powództwo przeciwko J. W. podlegało natomiast oddaleniu w części dotyczącej żądania uznania za bezskuteczne wobec powódki umów dzierżawy – wobec bezspornego faktu, iż umowy te zostały rozwiązane.

Zgodnie z art. 527 kc gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć; czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu,

niż był przed dokonaniem czynności; jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli; jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową (art. 531 § 1 kc); w wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne (art. 531 § 2 kc). Zgodnie z art. 534 kc uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną nie można żądać po upływie lat pięciu od daty tej czynności.

Przesłanką skuteczności zaskarżenia czynności dłużnika jest to, by spowodowała ona pokrzywdzenie wierzyciela - pokrzywdzenie wierzyciela polega na tym, że jego wierzytelność nie może być zrealizowana i zrealizowanie jej w przyszłości jest również wątpliwe; pokrzywdzenie wierzyciela nie jest tożsame z jego szkodą w rozumieniu art. 361 § 2 kc – szkoda bowiem nie jest przesłanką skargi pauliańskiej. Pokrzywdzenie wierzyciela jest następstwem niewypłacalności dłużnika, a zatem dla wykazania pokrzywdzenia wystarczające jest wykazanie niewypłacalności dłużnika, czyli braku możliwości wywiązania się przez dłużnika z zobowiązań finansowych. Pokrzywdzenie wierzyciela wskutek działań dłużnika w sprawie niniejszej wydaje się oczywiste – bardzo szeroko zakrojone przez A. W. i prowadzone przeciwko dłużnikowi P. W. postępowanie egzekucyjne pozostaje bezskuteczne, zaspokojone jedynie część należności stwierdzonych tytułem wykonawczym; także bardzo rozbudowane postępowanie zabezpieczające nie doprowadziło do osiągnięcia zamierzonego skutku. Skoro dłużnik ostatecznie nie ma żadnego majątku, to fakt wyzbycia się jego składników w sposób oczywisty wiąże się z pokrzywdzeniem wierzyciela. Faktem jest, że dłużnik był właścicielem nieruchomości w miejscowości K. : niejasnym przy tym w świetle złożonych przez dłużnika jako świadka zeznań pozostaje, czy nadal nieruchomość należy do niego – w świetle złożonych zeznań, nieruchomość została wniesiona jako aport do spółki; niezależnie wszak od tego, czy jest możliwe kontynuowanie postępowania egzekucyjnego z nieruchomości, czy też egzekucja jest wykluczona, okoliczności te zdaniem Sądu pozostaje bez istotnego wpływu na ocenę kwestii pokrzywdzenia wierzycielki. Zakładając, że z nieruchomości może być prowadzona egzekucja, to po pierwsze zakres zabezpieczeń rzeczowych oraz należności wyższej kategorii, niż roszczenie uwzględnione w sprawie (...), czynią istotnie wątpliwą możliwość uzyskania zaspokojenia wierzycielki; wskazać należy, iż postępowanie egzekucyjne z nieruchomości jest długotrwałe – co w szczególności potęgowane jest obecnie wstrzymaniem licytacji z uwagi na stan epidemii (...)19. Podnieść wreszcie należy, że to pozwani w sprawie niniejszej powinni sprostać ciężarowi dowodu w zakresie wykazania, iż dłużnik dysponuje majątkiem pozwalającym na pokrycie zobowiązań – w tym celu niezbędne byłoby nie tylko wykazanie łącznych zobowiązań dłużnika, ale też i wartości nieruchomości podlegającej egzekucji w celu ustalenia, czy majątek ten wystarczy do zaspokojenia roszczeń powódki. Na chwilę obecną bezspornym pozostaje, że postępowanie egzekucyjne prowadzone w oparciu o tytuł egzekucyjny uzyskany przez powódkę w sprawie (...) jest bezskuteczne, co ipso facto przesądza o wystąpieniu okoliczności pokrzywdzenia wierzycielki wskutek podjętych przez dłużnika czynności prawnych wiążących się z pomniejszaniem stanu jego majątku. Zakres czynności prawnych podjętych przez dłużnika nie był kwestionowany przez pozwanych, został również potwierdzony zeznaniami świadka P. W..

Przesłankami podmiotowymi skargi pauliańskiej są istniejąca w chwili podejmowania czynności świadomość dłużnika pokrzywdzenia wierzyciela oraz naganna postawa osoby trzeciej otrzymującej korzyść majątkową. Reguła z art. 527 § 1 kc wymaga, by dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, czyli zdawał sobie sprawę z tego, że jego czynność prawna może spowodować niemożliwość uzyskania zaspokojenia przez jego wierzycieli - nie chodzi tu zatem o zamiar pokrzywdzenia, a tylko o świadomość możliwości jego wystąpienia. Świadomość ta nie musi odnosić się do żadnego konkretnego wierzyciela (zob. wyr. SN z 29.5.2015 r., V CSK 454/14, L.). Konieczność udowodnienia świadomości pokrzywdzenia spoczywa na wierzycielu – wobec naturalnych ograniczeń w możliwości dowodzenia stanu świadomości danej osoby w praktyce ustala się ten fakt za pomocą domniemania faktycznego,

opartego na dwóch innych faktach: że dłużnik wiedział o istnieniu wierzycieli oraz że znał skutek dokonywanej czynności dla jego majątku (usunięcie lub niezyskanie określonych składników majątku), przy czym ten ostatni fakt przeważnie też ustala się przez domniemanie faktyczne, którego podstawą jest ogólna dojrzałość, sprawność umysłowa i doświadczenie życiowe dłużnika (por. komentarz do art. 527 kc w Kodeks cywilny. Komentarz red. prof. dr hab. Edward Gniewek, prof. dr hab. Piotr Machnikowski, wyd. BECK 2016). Zarówno B. F. (1) jak i J. W. niewątpliwie mieli świadomość trudnej sytuacji majątkowej i kłopotów finansowych związanych z prowadzoną przez P. W. działalnością – rodzeństwo wiedziało zarówno o kłopotach z prawem brata skutkujących jego tymczasowym aresztowaniem, jak i problemami żywimi związanymi z pozostającym w toku postępowaniem w sprawie o rozwód. Jak wynika z ustaleń poczynionych w toku postępowania w sprawie sygn. akt (...), należność A. W. stała się wymagalna z końcem 2016 r. – poczynając od wiosny 2017 r. P. W. podejmował czynności prowadzące ostatecznie do wyzbycia się w zasadzie całego swojego majątku; zarówno P. W., jak i bezsprzecznie B. F. (1), wiedzieli o pozaalimentacyjnych roszczeniach sformułowanych przez A. F., które były przedmiotem postępowania w sprawie (...), jako osoby uczestniczące w tym postępowaniu. Nie jest nadto zdaniem Sądu usprawiedliwieniem dla dokonywanych od wiosny 2017 r. rozporządzeń majątkowych sam fakt tymczasowego aresztowania P. W. – możliwe bowiem było kontynuowanie prowadzonej przez niego działalności poprzez udzielenie stosownego pełnomocnictwa (co w początkowym okresie zresztą miało miejsce), bez konieczności dokonywania przesunięć majątkowych; istotnie, obiektywnie rzecz biorąc i oceniając realia stwierdzić należy, iż B. F. (1) kontynuowała działalność gospodarczą prowadzoną wcześniej przez brata w oparciu o ten sam kapitał ludzki i materialowy; nie spowodowało to istotnych perturbacji w samej działalności, lecz z uwagi na dokonane przesunięcia majątkowe uniemożliwiło zaspokojenie roszczeń finansowych A. W. : zbycie egzekucyjne majątku ruchomego pozwoliłoby na szybkie zaspokojenie jej roszczeń stwierdzonych tytułem egzekucyjnym, do czego jednak nie doszło ewidentnie wskutek działań dłużnika i jego rodzeństwa.

Jak wskazano już wyżej, Sąd uznał, że w sprawie niniejszej spełnione zostały wszystkie przesłanki uzasadniające udzielenie ochrony prawnej wierzycielowi w stosunku do dłużnika, który rozporządził z pokrzywdzeniem wierzyciela majątkiem; miała miejsce czynność prawna o charakterze rozporządzającym z punktu widzenia dłużnika i „przysparzającym” z punktu widzenia osób trzecich oraz doszło do pokrzywdzenia wierzyciela. W tym miejscu zaznaczyć należy, iż czy czynność prawna dłużnika krzywdzi wierzyciela, należy oceniać nie według chwili dokonania czynności, lecz według chwili jej zaskarżenia (por. wyrok SN z 22.03.2001, V CKN 280/00 – komentarz do art. 527 kc w Komentarz do kodeksu cywilnego pod red. G. Bieńka). Należy podkreślić, że wszystkie okoliczności składające się na ocenę przesłanki pokrzywdzenia wierzycieli powinny być badane według stanu z chwili wystąpienia wierzyciela ze skargą paulińską (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2003 r. II CKN 299/01, LEX nr 121702). P. W. wskutek dokonywanych czynności sukcesywnie tracił istotne składniki swojego majątku – prowadzone postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające nie pozwoliło na zaspokojenie wierzytelności, co z jednej strony wskazuje na oczywiste faktyczne pokrzywdzenie powódki, z drugiej zaś uzasadnia przyjęcie, że powstała sytuacja niewypłacalności dłużnika odpowiadająca definicji prawnej pokrzywdzenia dłużnika zawartej w dyspozycji art. 527 § 2 kc. Świadomość działania z pokrzywdzeniem wierzyciela po stronie dłużnika jest w ocenie Sądu oczywista : P. W. posiadał zobowiązanie pieniężne wobec A. W., które miało być uregulowane do końca 2016 r. Wynikiem prostego rozumowania i oczywistego przewidywania konsekwencji określonego stanu faktycznego jest konstatacja, że P. W. musiał mieć świadomość tego, że pozbywanie majątku może wpłynąć na możliwość zaspokojenia wierzytelności – okoliczności faktyczne wskazują, że było to działanie wręcz intencjonalne. Dla skorzystania przez wierzyciela ze skargi paulińskiej wystarczy, gdy niewypłacalność dłużnika uniemożliwia zaspokojenie wierzytelności tego wierzyciela; między niewypłacalnością dłużnika a podjęciem przez niego czynności prawnej musi zachodzić zależność ujmowana na ogół jako związek przyczynowy – czynności dłużnika musi być jedną z przyczyn powstałej niewypłacalności (komentarz do art. 527 kc w w/w publikacji), przy czym związek przyczynowy pomiędzy czynnością dłużnika a jego niewypłacalnością nie musi być związkiem adekwatnym (por. art. 361 § 1 kc; tak wyr. SN z 22.10.2004 r., II CK 128/04, Biul. SN 2005, Nr 2, s. 16). Odnośnie świadomości dłużnika działania z pokrzywdzeniem wierzyciela wskazać należy, że sytuacja taka występuje gdy dłużnik zdaje sobie sprawę, że skutek dokonania czynności prawnej może spowodować niemożność zaspokojenia się wierzyciela z jego majątku, przy czym pokrzywdzenie wierzyciela co do zasady nie musi być zamiarem dłużnika – wystarczy, żeby dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności w chwili dokonywania czynności

prawnej (komentarz do art. 527 kc w w/w publikacji); w świetle zasad doświadczenia życiowego sytuacja taka wystąpiła bezspornie w sprawie niniejszej.

W sprawie niniejszej w sposób oczywisty na korzyść powódki przemawiają domniemania prawe zawarte w art. 527 kc – bliskie powiązania rodzinne co do zasady wskazują na takie relacje, które w świetle zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania uzasadniają przyjmowanie, iż osoby otrzymujące przysporzenie majątkowe wiedziały o dokonywaniu przez dłużnika czynności prawnych z intencją pokrzywdzenia wierzyciela. Sam fakt pokrewieństwa pomiędzy nie stwarza domniemania, że pozwani posiadali wiedzę o przesłankach niezbędnych do uwzględnienia roszczenia pauliańskiego - jednocześnie jednak w sprawie niewątpliwie mają zastosowanie ogólne reguły procesowe związane z postępowaniem dowodowym, w szczególności art. 231 kpc (por. wyrok SA w Białymstoku z 14 lipca 2016 r., ACa 168/16, (...)), zgodnie z którym Sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (domniemanie faktyczne). W sprawie niniejszej nie może budzić najmniejszych wątpliwości, iż oceniając fakty zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego uprawniona jest konkluzja, że B. F. (1) i J. W. wiedzieli o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczne – to jest wiedzieli o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycielki.

Reasumując tę część rozważań wskazać należy, iż czynnością prawną, ocenianą przez pryzmat pokrzywdzenia wierzyciela oraz uzyskania korzyści majątkowej przez kontrahenta dłużnika jest czynność pomiędzy dłużnikiem a osobą trzecią - dla skuteczności powództwa pauliańskiego koniecznym jest wykazanie, że dłużnik dokonując tej czynności działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. W toku postępowania rozpoznawczego wykazano, że P. W. jest dłużnikiem A. W., oraz że w wyniku dokonania przez niego wielu czynności rozporządzających, stał się on niewypłacalny – w szczególności dostrzegalne jest to w kontekście należności pieniężnych, które zostały uregulowane przez kontrahentów P. W. na rachunek bankowy B. F. (1). Z faktu, że B. F. (1) i J. W. są rodzeństwem P. W. płynie również domniemanie posiadania przez nich świadomości działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli (art. 527 § 3 kc). Sposób postępowania dłużnika w ocenie Sądu jednoznacznie wskazuje na zamiar pozbawienia powódki możliwości skutecznego zaspokojenia jej roszczeń; stanowisko podnoszone przez pozwanych kwestionujących zasadność roszczeń powódki oraz przywołujących za P. W. zarzuty i okoliczności wpływające na zasadność i wysokość roszczeń, nie może być w ogólnie brane pod uwagę na etapie postępowania ze skargi pauliańskiej. Podkreślić należy, że osoba trzecia uzyskuje „korzyść majątkową” w rozumieniu art. 527 kc także wtedy, gdy płaci za rzecz nabytą od dłużnika cenę odpowiadającą wartości rynkowej tej rzeczy - korzyścią majątkową jest bowiem nabycie prawa majątkowego przedstawiającego pewną wartość, przy czym drugorzędne znaczenie ma cena nabycia; bez istotnego wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie niniejszej pozostają zatem kwestie związane odpłatnym czy nieodpłatnym rozporządzeniem majątku oraz wysokością świadczeń wzajemnych uzyskiwanych przez zbywającego rzeczy dłużnika.

Zdaniem Sądu fakt zbycia rzeczy (naczyty), które należały do majątku P. W., przez B. F. (1) nie wpływa na zasadność roszczenia o uznanie za bezskuteczne czynności zdziałanych pomiędzy dłużnikiem, a pozwaną; powódka ma interes prawny w ubezskutecznieniu czynności także w takiej sytuacji, a wyrok uwzględniający powództwo pauliańskiej w sprawie niniejszej stawia powódkę w uprzywilejowanej sytuacji procesowej w wypadku podejmowania dalszych czynności prawnych skierowanych przeciwko aktualnemu właścicielowi rzeczy. Zdaniem Sądu nie może budzić wątpliwości, że dalsze zbycie rzeczy wchodzącej pierwotnie w skład majątku dłużnika nie czyni bezprzedmiotowym występowanie ze skargą pauliańską przeciwko stronie czynności prawnej zdziałanej z udziałem dłużnika – uzyskanie orzeczenia konstytucyjnego w tej sferze otwiera dopiero przed wierzycielem różne możliwości uzyskania zaspokojenia wierzytelności, w tym poprzez wdrożenie dyspozycji art. 531 § 2 kc (w pewnych sytuacjach wydaje się, że wystąpienie z akcją pauliańską w stosunku do osoby „czwartej” jest możliwe dopiero po ubezskutecznieniu pierwszej czynności fraudacyjnej); niewątpliwie zatem wierzyciel ma interes prawny we wszczęciu i kontynuowaniu procesu pauliańskiego przeciwko osobie „trzeciej”, nawet jeżeli ta nie jest już właścicielem rzeczy, która wyszła z majątku dłużnika. Jednoznaczną ocenę tego zagadnienia prawnego wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z 24 lutego 2011 r. (III CZP 132/10, OSNC 2011/10/112), zgodnie z którą w sprawie o uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej

z pokrzywdzeniem wierzyciela, osoba trzecia, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową, zachowuje legitymację bierną także wtedy, gdy przed doręczeniem pozwu rozporządziła uzyskaną korzyścią na rzecz innej osoby (por. również np. wyr. SA we Wrocławiu z 25.09.2013, I ACa 788/13, (...)).

Częściowo umorzono postępowanie w zakresie, w jakim powódka cofnęła powództwo przeciwko B. F. (1) na podstawie art. 355 kpc.

Powództwo oddalono w zakresie, w jakim stało się bezprzedmiotowe wobec rozwiązania umów dzierżawy pomiędzy P. W. i J. W.; zważyć należy, iż kwestia dzierżawy nieruchomości pozostawała bez znaczenia w kontekście możliwości zaspokojenia roszczeń pieniężnych powódki poprzez przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego z nieruchomości dłużnika – natomiast dalsze trwanie umów dzierżawy umożliwiało pobieranie przez pozwanego pożytków z nieruchomości, w tym w szczególności tzw. „dotacji unijnych”; ubezskutecznienie umów dzierżawy pozwoliłoby powódce osiągnąć skutek w postaci obowiązku na przyszłość przekazywania takich przysporzeń bezpośrednio do majątku dłużnika oraz kierowanie do nich skutecznej egzekucji. Ponieważ rozwiązano umowy dzierżawy, obecnie wszystkie pożytki związane z własnością nieruchomości mogą być objęte egzekucją kierowaną bezpośrednio do majątku dłużnika, bez odwoływania się do instytucji skargi pauliańskiej.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji wyroku, o kosztach procesu rozstrzygając na podstawie art. 100 kpc :

- w stosunku do pozwanej B. F. (1) przyjęto, iż częściowe umorzenie postępowania dotyczyło 10% pierwotnego roszczenia (suma określonych co do wartości składników majątkowych określona została na łączną kwotę 352 000 zł, cofnięcie pozwu dotyczyło zatem około 10% wartości wszystkich, składników majątkowych – w tym „fikcyjnego zbycia przedsiębiorstwa”), a zatem na rzecz powódki podlegały zasądzeniu koszty według proporcji 90/10; koszty procesu według przedstawionego spisu odnoszące się do tej pozwanej (z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego po obu stronach) wyrażają się kwotą 31 053,71 zł, przy czym kwotę odpowiadającą 90% pomniejszono o poniesione przez pozwaną koszty procesu w zakresie kosztów zastępstwa procesowego ((...),34-5400= (...),34)

- w stosunku do pozwanego J. W. przyjęto, iż częściowe oddalenie powództwa dotyczyło 20% roszczenia (tyle wynosi udział wartości składników majątkowych określonej w pozwie, co do których oddalono powództwo, do całkowitej wartości przedmiotu sporu), a zatem na rzecz powódki podlegały zasądzeniu koszty według proporcji 80/20; koszty procesu według przedstawionego spisu odnoszące się do tego pozwanego (z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego po obu stronach) wyrażają się kwotą 14 810 zł, przy czym kwotę odpowiadającą 80% pomniejszono o poniesione przez pozwaną koszty procesu w zakresie kosztów zastępstwa procesowego ((...)-5400= (...)).

sędzia Radosław Jeznach